

Bergheim Barnehage SA
Bergheimsvegen 24

7049 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
20/27552
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
02.06.2020

Bergheim barnehage - rapport fra tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 24.04.20 tilsyn ved Bergheim barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Bergheim barnehage har kommet godt igang med risikovurdering av hendelser og aktiviteter som kan medføre skader og ulykker. Arbeidet må videreføres med mer detaljering av hendelser og de vurderingene som gjøres, slik at man bedre kan vurdere om de tiltakene/rutinene som er på plass er tilstrekkelig, eller om det er flere tiltak som må iverksettes for å redusere risikoen.

Det ble funnet ett avvik i forbindelse med tilsynet. I tillegg ble det gitt to merknader hvor Miljøenheten ser et forbedringspotensial.

Avvik 1: Risikovurderinger som er gjennomført er ikke detaljert nok og dokumentert tilstrekkelig slik at man kan vurdere om rutiner ivaretar sikkerheten i tilstrekkelig grad.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg er 22.6.2020

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 22. juni 2020**. Etter denne datoen vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til 1.10.2020.

2. Beskrivelse av Bergheim barnehage

Bergheim barnehage er en privat foreldreeid barnehage med 78 plasser, fordelt på 4 avdelinger.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14), rutiner for å ivareta barnas sikkerhet og avvikshåndtering (jf § 4).

Tilsynet startet med et felles oppstartsmøte for barnehager som skal ha tilsyn på dette tema før sommeren 2020. Møtet ble avholdt i februar 2020. Etter oppstartsmøtet åpnet barnehagen for innsyn for Miljøenheten i barnehagens internkontrollsystem på Pbl Mentor. På grunn av koronautbruddet og strenge smittevernregler, ble det planlagte tilsynsmøtet som skulle inkludere intervju av ansatte og befaring, endret til et videomøte. Dette ble gjennomført 24.4.2020, der dokumentasjonen ble gjennomgått sammen med ledelsen og verneombud.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

Miljøenheten fikk innsyns tilgang til barnehagens internkontrollsystem på Pbl Mentor før tilsynet.

Deltakere ved tilsynet

Torstein Johannessen, daglig leder, Bergheim barnehage
Kristin Thoresen Kvarner, barne- og ungdomsarbeider/verneombud
Marianne Kolberg, barnehagelærer + administrasjon,
Bente Løvli Høier, sjefingeniør Miljøenheten
Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

3.1 Har barnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Avvik 1: Risikovurderinger som er gjennomført er ikke detaljert nok og dokumentert tilstrekkelig slik at man kan vurdere om rutiner ivaretar sikkerheten i tilstrekkelig grad.

Barnehagen må detaljere hendelser og aktiviteter som utgjør risiko for skade på barn bedre, og dokumentere risikovurderinger av disse. Risikovurderingene og eventuelle reviderte rutiner skal legges ved i tilbakemeldingen til Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen har gjennomført risikovurderinger av mange relevante hendelser og situasjoner. Arbeidet har involvert ansatte i stor grad, og er dokumentert i pbl Mentors system for risikovurderinger. Risikovurderingene beskriver kort hvilke hendelser som kan skje for de ulike aktiviteter. Det er angitt samlet risiko for hver aktivitet. Ved vurdering av risiko har barnehagen blant annet tatt med i vurderingen erfaring fra hendelser som har skjedd, forhold personalet ser i daglig lek o.l.

Vurdering

Barnehagen har startet arbeidet med å risikovurdere hendelser, men har fremdeles en del arbeid igjen med å detaljere og konkretisere hendelser og utvide omfanget slik at alle relevante risikoforhold er vurdert og dokumentert. Eksempler på dette er turmål, barn som forsvinner, hentesituasjon osv.

I Pbl Mentors mal for risikovurdering er det laget en grov beskrivelse av hendelser/aktiviteter med stikkordsmessige underpunkt. Det er ikke lagt opp til at man skal angi sannsynlighet og konsekvens for de ulike hendelsene. Det er listet opp gjeldende tiltak som i ulik grad styrer sannsynlighet og konsekvens for de enkelte underpunktene. Det er gitt en samlet vurdering av risiko for aktiviteten. Dette er for lite detaljert og beskrivende til at man kan vurdere om dagens rutiner/tiltak er tilstrekkelige. I underpunktene er det listet opp hendelser med ulik sannsynlighet og konsekvens, og det blir da unøyaktig å angi samlet risiko for hele aktiviteten.

Vi anbefaler derfor at alle risikovurderinger deles opp i flere detaljerte hendelser som er så beskrivende at man kan vurdere om eksisterende rutine er tilstrekkelig for å håndtere akkurat denne hendelsen. Det bør i tabellen vises til/lenkes til hvilke konkrete rutiner i PBL Mentor man mener styrer risikoen for den enkelte hendelsen. Dette for at man bedre kan vurdere om rutinen og eventuelt andre tiltak reduserer risikoen ved aktivitet. Rutiner som legges til grunn for vurdering av risiko må finnes beskrevet i barnehagens IK-system, og være godt kjent av ansatte. Sannsynlighet og konsekvens av alle hendelser skal angis når gjeldende rutiner er tatt med i vurderingen.

Når alle hendelser er detaljert og risikovurdert, må man prioritere tiltak for de som kommer ut med høyest risiko. Her må nødvendige tiltak beskrives, ansvar for dette plasseres og tidsplan angis. Risikovurderingene må revideres dersom risikoforholdene endres eller dete kommer nye risikoforhold til. Aktiviteter som noen barnehager ofte bedriver, men som ikke gjennomføres ved Bergheim barnehage, som f.eks spikking, trenger ikke risikovurderes skriftlig såfremt det er beskrevet i rutineene at dette ikke er en aktivitet i barnehagen.

Vi vurderer at sikkerheten i stor grad er ivaretatt ved barnehagen, siden rutiner i stor grad er etablert etter diskusjoner og vurderinger med ansatte. Barnehagen kan likevel ikke dokumentere hvilke risikosituasjoner som er vurdert og i hvilken grad sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak finnes i rutineene og håndterer risikoen på tilfredsstillende måte.

Veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene må dokumenteres, jf. forskriftens § 4 Ansvar. Internkontroll og kravet til dokumentasjon ihht. internkontrollforskriften. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår. I forebyggende arbeid er det et viktig prinsipp at det som avdekkes gjennom risikovurderinger ligger til grunn for rutiner som skal ivareta sikkerheten. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

3.2. Driver barnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader?

Merknad 1: Barnehagen bør utarbeide risikovurderinger og rutiner for egenproduksjon av leker/lekeplassutstyr/installasjoner i barnehagen.

Observasjon

Barnehagen IK-system består av Pbl Mentors system. Alle ansatte har tilgang til systemet blant annet via mobilapp. Barnehagen opplever at dette verktøyet er greit å bruke og lett tilgjengelig for alle ansatte.

Barnehagen har rutiner for daglig, halvårlig og årlig kontroll av utelekeplassen. Sjekklistene for egenkontroll er tilpasset barnehagens forhold. Rapport fra lekeplasskontroll fra ekstern kontrollør arkiveres. Ved gjennomgang av rapporter fra siste års kontroller observerte vi at at det på flere rapporter var påpekt feil ved egenprodusert utstyr laget av paller. Det ser ut som dette har gjentatt seg. Dokumentasjon på at feil er rettet er ikke arkivert i PBL Mentor men i papirversjon av rapportene.

Barnehagen benytter PBL Mentors system for melding av avvik og dokumentasjon av håndtering av avvik.

Vurdering

Vår vurdering er at barnehagen har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Årshjulet, rutinebeskrivelser og utfylte sjekklister viser at barnehagen jobber bevisst og systematisk med dette.

Det bør beskrives hvordan avvik fra jevnlig kontroll som vernerunder og lekeplasskontroll følges opp og kvitteres ut. Vi anbefaler at flest mulig av slike avvik og mangler legges inn i samme system slik at det er enklere å kontrollere at avvik lukkes. Vi anbefaler at barnehagen regelmessig gjennomgår meldte avvik, og dette bør inn på årshjulet.

Dersom avdekte feil fra lekeplasskontrollene ikke rettes umiddelbart (gjelder B og C-feil, da A-feil skal rettes umiddelbart), bør det gjennomføres risikovurderinger som dokumenteres.

På bakgrunn av gjentatte mangler ved egenproduserte elementer/leker av paller bør barnehagen risikovurdere dette og iverksette nødvendige tiltak. Barnehagen må kjenne til bestemmelsene som gjelder for egenproduserte leker/lekeplassutstyr, og lage egne rutiner for hvordan egenproduserte leker skal kunne lages innenfor regelverket.

3.3. Beredskap. Blir ulykkes- og faresituasjoner i barnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 2 Barnehagen anbefales å øve årlig på beredskapshendelser ut over brann og førstehjelp.

Observasjon

Barnehagen har en rekke rutiner og tiltakskort for beredskap i PBL Mentor. Disse er i stor grad basert på maler/forslag fra Mentor samt noe på egne risikovurderinger.

Barnehagen har ikke gjennomført praktiske øvelser på beredskap utover brannøvelser og førstehjelpskurs, men opplyste ved tilsynet at noen rutiner er gjennomgått ved skrivebordsøvelser.

Vurdering

Forskriftens § 14 krever at barnehagen skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges og skal sikre at uønskede hendelser får så begrensede konsekvenser som mulig. Dette utdypes også som formål i veilederen. Veilederen henviser til Utdanningsdirektoratets veiledning i beredskapsplanlegging. Veilederen ble sist endret i mars 2019 og heter "Hvordan forebygge og håndtere alvorlige hendelser i barnehage og skole". Tilsynsmyndigheten benytter denne som veiledning ved skjønnsvurderinger av barnehagens beredskapsplanlegging.

Veilederen angir at for å ivareta sikkerheten til barna må barnehagene jobbe kontinuerlig med beredskap, og arbeidet inneholder flere aktiviteter; risikoanalyser, tiltak, beredskapsplan og øvelse. For å få en oversikt er det viktig å bruke risiko- og sårbarhetsvurderinger som grunnlag for beredskapshendelsene. Beredskapshendelser bør også risikovurderes.

Det anbefales at det gjennomføres øvelser på beredskapshendelser. Det kan være fullskalaøvelser eller diskusjonsøvelser av aktuelle caser. Øvelser er en effektiv måte for ansatte å bli gjort kjent med beredskapen for alvorlige hendelser. I tillegg er det en effektiv måte å vurdere om planene er tilstrekkelige og vil fungere i en kritesituasjon.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i skolen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
Trondheim kommune

Anne Sissel Ness
kst. miljøsjef

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Trondheim kommune, Fagenhet for oppvekst og utdanning